

Työ- ja elinkeinoministeriö
Tieto-osasto/Tiedonhallinta

7.9.2011

LAATUSELOSTE

Työnvälitystilasto

Tekijä:

työ- ja elinkeinoministeriö

1. Tilastojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Työnvälitystilasto sisältää keskeiset tiedot työ- ja elinkeinotoimistoihin (TE-toimisto) rekisteröityneistä työnhakijoista erityisesti työttömistä työnhakijoista, työvoimapolitiittisista toimenpiteistä ja avoimista työpaikoista. Työnhakijaryhmien laajuutta kuvataan henkilömäärällä samoin kuin työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin osallistuneiden määriä. Avoimet työpaikat on tarkasteluhetkellä TE-toimistoissa ilmoitettuina olevien avoimien työpaikkojen lukumäärä. Työttömien henkilöiden on rekisteröidyttävä TE-toimistossa työttömäksi työnhakijaksi saadakseen työttömyysturvaa. Samoin työttömyyseläkeläisten on oltava ko. eläkkeen keston ajan työnhakijana TE-toimistossa.

ToimialaOnlinen tietokanta ja Työllisyyskatsaus sisältävät keskeiset työnvälitystilaston tiedot työnhakijoista, työttömistä työnhakijoista, toimenpiteistä ja avoimista työpaikoista. Työnhakijoita tilastoidaan mm. työnhakijaryhmän mukaan. Työttömistä työnhakijoista löytyy laajasti tietoa toimialan, koulutuksen ja ammatin, ikäryhmän, sukupuolen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalueen ja työttömyyden keston mukaan. Samoin avoimet työpaikat on tilastoitu alueen, ammattiryhmän ja toimialan mukaan. Lisäksi saatavilla ovat kuukauden aikana tapahtuneiden työnvälitysten ja muiden sijoitusten lukumäärät.

Työnvälitystilaston käyttötarkoitus on ensisijaisesti toimia työ- ja elinkeinohallinnon toiminnan seuranta- ja mittaussäilyneenä, jonka tietoja käytetään hyväksi kehitettäessä asiakasryhmien tarvitsemia palveluita ja niiden määriä. Lisäksi työnvälitystilaston tietoja käytetään laajasti hyväksi tutkimuksessa, julkishallinnossa ja työmarkkinoita aktiivisesti seuraavien piirissä. Lisäksi Työnvälitystilaston toivotaan kiinnostavan myös tiedotusvälineitä, alan järjestöjä ja liittoja sekä yksityisiä kansalaisia.

1.2 Tilaston käsitteet, luokitukset ja aineistot

1.2.1 Aineistot:

Työnvälitystilaston aineisto saadaan kokonaisuudessaan TE-toimistojen asiakaspalvelurekisteristä (URA).

1.2.2 Käsitteet:

1 Rekisteröidyt työnhakijat

Työnhakijana pidetään työnvälitystilastossa henkilöä, joka ilmoittautuu henkilökohtaisesti työnhakijaksi TE-toimistoon. Työnhakijat jaetaan työllisyys tilanteensa mukaan seuraaviin ryhmiin:

1. Työtön

2. Lomautettu

3. Lyhennetyllä työviikolla oleva

4. Työssä oleva

5. Työvoiman ulkopuolella oleva

6. Työttömyyseläkkeen saaja

Työtön on työnhakija, joka on ilman työtä ja kokopäivätyöhön käytettävissä tai joka odottaa sovitun työn alkamista. Työnhakijaa, joka voi ottaa tarjotun työn vastaan vasta määräajan kuluttua tai joka hakee vain työtä, jossa työaika on lyhyempi kuin puolet alan normaalista työajasta, ei merkitä työttömäksi. Työnvälitystilastossa työttömiin luetaan myös lomautetut. Työnvälitystilastossa ei lueta työttömiksi työnhakijoiksi työttömyyseläkkeen saajia eikä päätoimisia koululaisia ja opiskelijoita.

Lomautettuna pidetään työnhakijaa, jonka työnantaja on lomauttanut ilman palkkaa joko määräajaksi tai toistaiseksi. Työnvälitystilastossa lomautettujen lukumäärään sisältyvät kaikki henkilökohtaisesti työ- ja elinkeinotoimistoon työnhakijaksi ilmoittautuneet lomautetut. Suurin osa ryhmälomautetuista ei sisälly lomautettujen lukumäärään, koska he saavat työttömyysturvaa ilman työnhakijaksi ilmoittautumista.

Lyhennetyllä työviikolla olevana pidetään työnhakijaa, jonka viikkotyöaikaa työnantaja on supistanut alun perin sovitusta eikä hän saa tältä supistetulta ajalta palkkaa.

Työssä olevissa työnhakijoissa ovat mukana työpaikan vaihdosta hakevat, työttömyysuhan alaiset sekä ne tukityöllistetyt, jotka työllistämisaikanaan ovat edelleen työnhakijana työvoimatoimistossa.

Työssä olevaksi luetaan työnhakija, joka on jatkuvasti vähintään yhtenä päivänä viikossa (vähintään 4 tuntia) työssä palkansaajana, yrittäjänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana tai joka työskentelee avustavana perheenjäsenenä 1/3 alan normaalista työajasta. Työssä olevaksi luetaan myös henkilö, joka on tilapäisesti poissa työpaikastaan sairauden, loman, työriidan, huonon sään (pakkasloma), koneiden rikkoutumisen tai muun tällaisen syyn vuoksi.

Työvoiman ulkopuolella olevana pidetään työnhakijaa, joka ei ole työssä eikä liioin välittömästi kokopäivätyöhön käytettävissä. Tällainen henkilö on työnhakijaksi ilmoittautuessaan vielä esim. koulussa, opiskelemassa, varusmiespalveluksessa tai palkattomassa kotitaloustyössä, mutta on myöhemmin työhön käytettävissä.

Työvoiman ulkopuolella oleviin luetaan myös työnhakijat, jotka ovat määräaikaisella työkyvyttömyyseläkkeellä, sukupolvenvaihdoseläkkeellä, sekä vanhempainlomalla olevat.

Työttömyyseläkettä saa yli 60-vuotias, pitkään työttömyysturvaa saanut henkilö, jonka tulee olla työnhakijana TE-toimistossa.

2 Toimenpiteet

Työvoimapolitiittisilla toimenpiteillä työ- ja elinkeinohallinto pyrkii tehostamaan työmarkkinoiden toimintaa ja korostamaan aktiivisia toimenpiteitä passiivisen työttömyysturvan sijaan. Työvoimapolitiittisilla toimenpiteillä tasataan myös alueellisia työttömyyseroja.

Työllistämistukitoimenpide on työnantajalle osoitettu raha työttömän palkkaamiseen. Työllistämistukitoimenpitein työtön voidaan työllistää valtion virastoihin ja laitoksiin, kuntiin, kuntayhtymiin tai yksityiselle sektorille. Näihin tukitoimenpiteisiin sisältyvät myös oppisopimus ja starttirahat sekä työelämävalmennus työllistämistuella ja sijoitus osa-aikalisällä.

Työmarkkinatuen työharjoittelu/työelämävalmennus. TE-toimisto voi osoittaa ammatillista koulutusta vailla olevan nuoren työmarkkinatuen saajan työharjoitteluun työpaikalla, jotta tämä perehtyisi työelämään. Työelämävalmennus on ammatillisen koulutuksen saaneille tai yli 25-vuotiaille tarkoitettu työharjoittelua vastaava toimenpide. Työharjoittelu ja työelämävalmennus tukevat työelämään paluuta sekä edistävät työhönsijoittumista ja ammattitaitoa. Työharjoitteluun ja työelämävalmennukseen voidaan sijoittaa valtion, kunnan, kuntayhtymän, muun yhteisön, säätiön tai yksityisen elinkeinoharjoittajan palvelukseen.

Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus eli työvoimakoulutus on työ- ja elinkeinohallinnon rahoittamaa koulutusta. Se on ensi sijassa suunniteltu työttömille työnhakijoille sekä työttömyysuhan alaisille henkilöille. Koulutuksen tavoitteena on ammattitaito työelämän tehtäviin. Koulutus on tarkoitettu 20 vuotta täyttäneille. Työvoimakoulutusta järjestetään ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten lisäksi muissa ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa. Sitä voivat järjestää myös yksityiset koulutuksen järjestäjät.

Vuorotteluvapaalla tarkoitetaan järjestelyä, jossa työntekijä työnantajansa kanssa tekemänsä vuorottelusopimuksen mukaisesti määräaikaisesti vapautetaan palvelussuhteeseen kuuluvien tehtävien suorittamisesta ja jossa työnantaja samalla sitoutuu vastaavaksi ajaksi palkkaamaan TE-toimistossa työttömänä työnhakijana olevan henkilön (=vuorottelupaikkaan työllistetty).

Kuntouttava työtoiminta on tarkoitettu pitkään työttömänä olleille heidän työllistymismahdollisuuksien ja elämänhallinnan parantamiseksi. Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen perustuu aktivointisuunnitelmaan, jonka TE-toimisto ja kunnan sosiaalihuolto laativat yhteistyössä työttömän työnhakijan kanssa. Kunnilla on velvollisuus kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen pitkään työttömänä olleille, jotka saavat työmarkkinatukea tai toimeentulotukea.

Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella on mahdollista vähintään 25-vuotiaille työnhakijoille. TE-toimiston täytyy todeta koulutustarve ja arvioida kyseisen koulutuksen parantavan opiskelijan ammattitaitoa ja mahdollisuuksia työmarkkinoilla. Työttömyysetuudella voidaan tukea vain päätoimista opiskelua.

3 Avoin työpaikka

Työnvälitystilastoon sisältyvät ne avoimet työpaikat, jotka työnantaja ilmoittaa täytettäväksi työ- ja elinkeinotoimiston (TE-toimisto) avulla.

Kuukauden kaikki työpaikat sarake sisältää kaikki kyseisenä kuukautena avoinna olleet työpaikat eli edelliseltä kuukaudelta avoimena siirtyneet ja ko. kuukauden aikana avoimeksi ilmoitetut.

Kuukauden uudet työpaikat sisältää kyseisen kuukauden aikana avoimeksi ilmoitetut työpaikat.

Kuukauden täyttyneet työpaikat vastaavasti sisältää kyseisen kuukauden aikana täyttyneet työpaikat. Täyttyneisiin työpaikkoihin sisältyvät myös paikat, joiden hakuaika on päättynyt tai ehdokkaita on työnantajan ilmoituksen mukaan riittävästi.

Työpaikat kuukauden lopussa kertoo kuukauden viimeisenä työpäivänä TE-toimistoissa edelleen avoinna olevien työpaikkojen lukumäärän.

1.2.3 Luokitukset:

Työnhakijat: koulutus, toimiala, ammatti, ikäryhmä, sukupuoli, työttömyyden kesto, työnhakua edeltävä toiminta, työnhauksen päättymisen syy. Alueluokitus: kunta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) sekä työ- ja elinkeinotoimisto (TE-toimisto).

Toimenpiteet: alue, osallistujat: ikäryhmä, sukupuoli, edeltävän työttömyyden kesto, sijoittuminen toimenpiteen jälkeen, toimenpiteen kesto.

Avoin työpaikka: kuukauden uudet/kaikki/täyttyneet/TE-toimiston hakijalla täyttyneet, kuukauden lopussa edelleen avoinna olevat. Luokitus: avoinna olon kesto, ammatti, toimiala, alue.

2. Menetelmäkuvaus

Tiedot työnhakijoista, toimenpiteistä ja avoimista työpaikoista siirretään kuukausittain työ- ja elinkeinohallinnon henkilötasoisesta asiakaspalvelurekisteristä (URA) työnvälitystilastojärjestelmän yksilötietokantoihin, josta varsinaiset tilastotaulut muodostetaan tiettyjen luokittelijoiden ja muuttujien mukaan. Yksittäisen kuukauden tilannekatsastilastoihin kuuluvat ko. kuukauden viimeisenä arkipäivänä rekisterissä olevat ehdot täyttävät henkilöt. Kuukausikertomustilastoihin kuuluvat kaikki ko. kuukauden aikana kyseisen taulukon määrittelyt täyttävät henkilöt, esimerkiksi työttömänä työnhakijana olleet. Yleensä pidempää aikaväliä kuin kuukautta koskevat tilastot (kolmannesvuosi, puolivuosi- ja vuositilastot) sisältävät kaikki kyseisenä aikana tilastotaulukon ehdot täyttävät henkilöt tai avoimet työpaikat, lukuun ottamatta erikseen lasketavia vuosikeskiarvoja, jotka perustuvat kuukausitietojen keskiarvoon.

Työnvälitystilasto sisältää kyseiseltä vuodelta muun muassa sekä tilannekatsastietoja, jotka kuvaavat kyseisen kuukauden viimeisen arkipäivän tilannetta sekä kuukausikertomustietoja, jotka ovat koko kuukauden aikana tiettyyn ryhmään (esim. työttömät työnhakijat) kuuluneiden henkilöiden kokonaislukumäärä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Työnvälitystilasto perustuu täysin rekisteriaineistoon, joka siirretään kuukausittain työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelujärjestelmästä (URA). Siten kaikki tilaston tiedot ovat rekisteripohjaisia ja täysin riippuvaisia kyseiseen Ura –järjestelmään tehdyistä merkinnöistä. Ura –järjestelmä on laaja asiakkaiden ja erilaisten TE-toimistojen palveluiden rekisteröintiin tarkoitettu järjestelmä, jonka ensisijaisena tehtävänä ei ole tilastojärjestelmän tietojen tuottaminen. Joskus Uraan merkityt tiedot päivittyvät vielä tilastointikauden jälkeen, jolloin yksittäisten tilastotietojen poimimisen ajankohdalla tilastojärjestelmästä on merkitystä. Esimerkiksi vuositilastot muodostetaan uudelleen tilastointiajankohdan jälkeen, jotta tieto olisi mahdollisimman kattavaa ja täydellistä kyseistä tilastointivuotta koskien.

Tilastojärjestelmän tietojen oikeellisuuden varmistamiseksi tilastotietoja tarkistetaan pistokoetyyppisesti ennen niiden julkaisemista, jotta tilastotaulujen muodostamisessa tapahtuneet virheet ehditään korjata ennen julkaisemista. Lisäksi yhdenmukaisuus tilastojärjestelmän ja Ura-järjestelmän tietojen ja muuttujien välillä pyritään varmistamaan tilastoista, Urasta ja ko. substanssiasioista vastaavien asiantuntijoiden välillä yhteistyöllä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Kuukausitiedot valmistuvat kolme viikkoa tilastointikuukauden jälkeen. Kuukausitilastoille ja Työllisyyskatsaukselle määritellään julkistamisaika kunkin vuoden lopulla siten, että aikataulusta käy ilmi tarkka julkaisuhetki seuraavan vuoden kuukausittaisille julkaisuille. Julkaisuaikataulua ylläpidetään työ- ja elinkeinoministeriön Internet-sivulla: www.tem.fi/julkistamisaivat

Työnvälitystilaston kolmannes- ja neljännesvuositilastot julkaistaan kolme viikkoa tilastointikauden päättymisen jälkeen. Puolivuosi- ja vuositilastot julkaistaan neljän-kahdeksan viikon kuluttua kyseisen tilastointikauden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Työnvälitystilaston sisältämät keskeisimmät tiedot julkaistaan kuukausittain Työllisyyskatsauksessa työ- ja elinkeinoministeriön Internet-sivuilla.

Tärkeimmät työnvälitystilaston tiedot ovat myös Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön yhteisjulkistuksessa. Lisäksi keskeisimmät kuukausitiedot sisältävät aikasarjat löytyvät työ- ja elinkeinoministeriön Internet –sivuilta: www.tem.fi/tyonvalitystilasto

Vuosittain julkaistaan lisäksi työnvälitystilaston tietoja 3-4:ssä Tilastotiedotteessa.

Työnvälitystilaston keskeiset aikasarjat on esitetty työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemassa Työpoliittisessa Aikakauskirjassa, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Aikasarjat sisältävät pitkät sarjat vuosikeskiarvoja sekä viimeisimpien vuosien neljänneksen keskiarvot. Työpoliittisella Aikakauskirjalla on laaja ja -kelu painettuna ja se on lisäksi saatavilla työ- ja elinkeinoministeriön Internet-sivuilta.

Työ- ja elinkeinoministeriön Työllisyyskatsaus, Tilastotiedotteet ja Työpoliittinen Aikakauskirja ovat saatavilla työ- ja elinkeinoministeriön Internet –sivuilla pdf -muodossa.

Työnvälitystilaston perustietoja on saatavilla vuodesta 2006 lähtien kuukausittain ToimialaOnlinein tietokannasta osoitteesta: <http://www2.toimialaonline.fi/>

Tarkempia tietoja työnvälitystilastosta saa työ- ja elinkeinoministeriön Toiminnan seuranta –ryhmästä.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastossa käytetään yleisesti käytössä olevia luokituksia. Työnvälitystilaston lisäksi myös Tilastokeskus laatii ja julkaisee tilastoja työttömyydestä ja avoimista työpaikoista. Työnvälitystilasto on rekisteripohjainen tilasto, joka perustuu määrittelyiltään lainsäädäntöön ja hallinnollisiin määräyksiin. Sen sijaan Tilastokeskuksen työvoimatutkimus on otospohjainen tilasto, joka perustuu kansainvälisesti sovituihin käytäntöihin ja määritelmiin. Siten näiden tilastojen sisältö ei ole keskenään vertailukelpoista. Työnvälitystilaston ja työvoimatutkimuksen välisiä eroja on selvitetty raportissa: Työttömyys ja työllisyys tilastoissa, Tilastokeskuksen ja työministeriön tilastojen vertailua: http://www.tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2005-05-27_men_002.pdf

Rekisteripohjainen työnvälitystilasto ei ole myöskään vertailukelpoinen muiden maiden vastaaviin rekistereihin perustuviin tilastoihin johtuen eri maiden erilaisista kansallisista toimintatavoista ja määrittelyistä. Kuitenkin Eurostat kerää ja julkaisee EU:n jäsenmaiden rekisteröidyn työttömyyden lukuja vuosittain työvoimapolitiikan –tilastotietokannan (LMP -database) vertailutietoina myös Internet –sivuillaan ja ko. tietokannan julkaisuissa.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansaneläkelaitos (Kela) ja Vakuutusvalvontavirasto julkaisevat tilastoja maksetuista työttömyyteen liittyvistä etuuksista. Työnvälitystilaston tiedot sisältävät työ- ja elinkeinohallinnon rekisteriin rekisteröityneet työnhakijat, toimenpiteisiin osallistuneet ja ilmoitetut avoimet työpaikat. Vastaavasti Tilastokeskuksen työvoimatutkimus perustuu otantaan ja kansainvälisiin sopimuksiin. Tämän vuoksi jokaisella tilastolla on oma tehtävänsä seurattaessa työttömyyden ja työvoimapolitiittisten toimenpiteiden kehitystä. Kelan ja Vakuutusvalvontaviraston tiedot lähtevät etuuksien maksamisen näkökulmasta sen suhteen, kuinka monelle henkilölle ja kuinka paljon mitään aktiivista tai passiivista etuutta on maksettu.

Sen sijaan työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilasto ja Tilastokeskuksen työvoimatutkimus lähtevät henkilötiedoista, jotka täyttävät tilastoille asetetut määritelmät. Työnvälitystilasto sisältää Ura-järjestelmään rekisteröityjen henkilöiden lukumäärän, toimenpiteisiin osallistuneiden henkilöiden lukumäärän ja TE-toimistoille ilmoitetut avoimet työpaikat. Työnvälitystilastossa ovat mukana esimerkiksi kaikki työttömät työnhakijat riippumatta siitä, ovatko he oikeutettuja työttömyyskorvauksiin. Vastaavasti Kelan ja Vakuutusvalvontaviraston tilastoissa ovat vain ne, joille esimerkiksi on maksettu työttömyyskorvausta, eivätkä kaikki työttömät. Työnvälitystilasto sisältää lukumäärätiedot erilaisiin työhallinnon toimenpiteisiin osallistuneista henkilöistä, mutta se ei sisällä tietoja kyseisten toimenpiteiden ja työllistämistukien kustannuksista eikä euromääristä. Kustannustietoja seurataan työ- ja elinkeinoministeriön talousjärjestelmissä. Kuitenkin toimenpiteiden osalta henkilötilastot ja kustannustiedot ovat saatavissa yhdessä samasta tietolähteestä työvoimapolitiikan –tilastotietokannasta, jossa kyseiset henkilö- ja eurotiedot on yhdistetty toimenpiteittäin. Työvoimapolitiikan –tilastotietokanta on Eurostatin hallinnoima EU:n jäsenmaat (+Norjan) kattava tietokanta, joka sisältää kaikki jäsenmaiden työvoimapolitiittiset toimenpiteet laajoine tilastotietoineen ja toimenpiteiden kuvauksineen.

8. Dokumentointi

Työnvälitystilastoon liittyvää dokumentaatiota on saatavissa työ- ja elinkeinoministeriön tiedonhallinta -ryhmästä: Puhelinvaihe: 010 606 000, s-posti: [tyonvalitystilasto\(at\)tem.fi](mailto:tyonvalitystilasto(at)tem.fi).